

MAKALE AYRINTILARI

Türkçe Başlığı

Sağlık Göstergelerine Göre Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü Ülkelerinin Kümeleme Analizi

İngilizce Başlığı

Cluster Analysis of Organization for Economic Cooperation and Development Countries According to Health Indicators

Türkçe Özet

Bu çalışma ile Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü Ülkeleri (OECD)'nin sağlık göstergelerine göre nasıl kümelendiği ve Türkiye'nin hangi OECD ülkeleri ile benzerlik gösterdiği ortaya konularak, ülkeler üzerinde birtakım değerlendirmelerde bulunmak amaçlanmıştır. Çalışmada kullanılan sağlık göstergelerine ilişkin veriler "Dünya Bankası Veri Tabanı"ndan alınmış ve bu verilere SPSS 20 paket programı aracılığıyla hiyerarşik kümeleme analizi uygulanmıştır. Ülkelerin kümeleneğinde farklılığı sağlayan sağlık göstergelerini ortaya koymak ve kümeler arasındaki farklılık durumunu yansıtmak için ayrıca "Kruskal-Wallis Testi" ve "Mann-Whitney U Testi" uygulanmıştır. Bu sayede, sağlık göstergelerinin kümelerle arasındaki ilişki durumu test edilmiştir. Analiz sonucunda, seçilen 12 sağlık göstergesinin 10'unda, kümeler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Çalışmada, OECD ülkeleri sağlık göstergeleri bakımından dört kümeye ayrılmıştır. Yapılan kümeleme ve diğer istatistiksel analizlerle OECD ülkelerinin nasıl kümelendiği ve sağlık göstergeleri bakımından Türkiye'nin hangi ülkelerle benzer olduğu ortaya konulmuştur. Türkiye, nispeten sosyo-ekonomik durumu diğer ülkelere göre daha düşük olan İsrail, Meksika ve Şili ile birlikte dördüncü kümede yer almıştır. Çalışmada ayrıca ülkelerde egemen olan finansman modeli ile analiz sonucu ortaya çıkan kümeler arasında benzerlik olduğu görülmüştür. Örneğin, dördüncü kümede yer alan ülkelerin tamamında (Türkiye, Şili, Meksika, İsrail) egemen sağlık finansman modelinin zorunlu sağlık sigortası (Bismarck Modeli) olduğu, buna karşın birinci kümede yer alan Lüksemburg, Belçika ve Japonya hariç diğer 10 ülkenin tamamında egemen finansman modelinin genel vergiler (Beveridge Modeli) olduğu tespit edilmiştir.

İngilizce Özet

In this study, it is aimed to evaluate that how OECD countries heap together related to their health indicators and to make assessments on the countries by demonstrating which OECD countries are similar to Turkey. The data used in the study is attracted from World Bank Database and then hierarchical cluster analysis is practised to the data with statistical programme, SPSS 20 packaged software. Kruskal-Wallis test and Mann-Whitney U test are used to reveal the health indicators related to which the countries heap together and to reflect to differences among the clusters, thus it is tested the relationship status between the health indicators and clusters. According to the analysis, significant difference is obtained in the 10 health indicators out of 12 health indicators. In the study, OECD countries are separated to four clusters in related to health indicators. It is demonstrated that how OECD countries heap together and which countries are similar to Turkey in terms of health indicators. Turkey has taken place in the fourth cluster with Isreal, Mexico and Chili. In the study, additionally, it is found out that there is a similarity between the financing model used in the countries and the clusters cropping out after the analysis. For instance, it is detected that the funding model is mandatory health insurance (Bismarck Model) in all the countries in the fourth cluster (Turkey, Chili, Mexico, Isreal) while the funding model is general taxes (Beveridge Model) in 10 countries excluding Luxemburg, Belgium and Japan which take place in the first cluster.

Türkçe Anahtar Kelimeleri

Sağlık göstergeleri, OECD ülkeleri, kümeleme analizi

İngilizce Anahtar Kelimeleri

Health indicators, OECD countries, cluster analysis

Makalenin Yazarı

Arş. Gör. Cuma SONĞUR